

fra de 4-5 Statsseminarier, som man den Gang havde. Jeg kan derfor slet ikke forstaa den Modstand, der er kommen op imod Forslaget om en Censurkommission, naar den ikke er opkommen som et Middel, man griber til for at forhindre Loven i at gaa igennem; thi det samme mörke Billede, som det ærede Medlem fra Nænsens (Bernsen) i Gaar fremstillede ved at nævne de Ulemper, der vare ved den saakaldte Censurkommission, kan opstilles for den saakaldte Eksamenkommissions Vedkommende. Jeg tror, at medens Eksamenkommissionen altid vil være en Spøire for en hvilken som helst Lærer, han være ved et Stats- eller Privatseminarium, til at følge med i Tidens Aand og Tidens Spørgsmaal for at have sine Elever oppe paa den Højde, vil det andet gøre, at Lærerne baade ved Statsseminarierne og ved Privatseminarierne ville blive forstummede. Naar det nemlig indskrænker sig til, at vedkommende Lærere sætter sig paa Censurstolen og giver Karakterer, træster han sig mange Gange over Mængderne, den mindre Flid og det mindre Arbejde paa Elevernes Udvikling, ved at sige: Jeg kan sidde her og give Karakterer indtil det halve eller Tredjeparten, eftersom der er 2 eller 3 Censorer, og over for et saadant Forhold bliver Uligheden større mellem Triseminarierne og Statsseminarierne, thi Statsseminarierne vove ikke at give altfor store Karakterer i Mæris; man har nemlig ad anden Vej en Fingerr, ja en god Haand i Hænde med dem, men en Triseminarierlærer vil aldrig komme til at staa i det Forhold, som de Herrer her fremstille. Naar han er en dygtig Lærer, vil han her have et Spillerum, som jeg mener, paa ingen Maade maa tillades ham. Medens derfor de Herrer hele Tiden ere gaaede ud fra, at, dersom Loven vedtages, som Forslaget lyder, vil det blive ødelæggende for Triseminarierne, tror jeg ikke dette. Det kan blive ødelæggende for en eller anden daarlig Lærer ved et Triseminarium eller ved et Statsseminarium, men at det skulde være særlig ødelæggende for Triseminarierne, har jeg ingen Tro til. Jeg gaar ud fra, at Triseminarierne ville søge at vinde de bedste Kræfter, de kunne faa, for at kunne tiltrække sig Elever, thi komme de til at staa lige i det Stykke med Statsseminarierne, gælder det om at være lige saa dygtige som de, thi det kunde blive trykkende, hvis Folk sagde: Naar I have daarligere Lærere, sende vi vore Sønder Gæders Skole forbi til Statsseminariet. Det er saaledes i deres Interesse at sørge for de bedste mulige Lærere, ligesom jeg gaar ud fra, at Censurkommissionen vil

komme til at bestaa af de bedste Kræfter paa det Omraade, mulig ogsaa Folk, der have lidt mere Kendskab til virkelig Ulempe i Skolevæsenet end flere af dem, der nu sidde i Kommissionen.

Der er et Ændringsforslag under Nr. 46, som jeg ogsaa vil udtale mig noget om. Det gaar jo ud paa, at Ordet „Lærerpædagogik“ ændres til „Lærertal“. Naar Udvalget har stillet den Ændring, mener det dermed, at naar en Skole skal anerkendes, har man blot at efterse, om den har de fornødne Lokaler, om den har de fornødne Læremidler, og om den har det fornødne Lærertal. Det er altsaa det, der bliver Spørgsmaal om: Har den virkelig det, der skal til? Det er altsaa aldeles tilsvarende til det, vi have paa andre Steder, ved Højskolerne og ved Realskolerne; der spørger man kun om Lokaler, Læremidler og Lærertal, men vi kunne ikke spørge, om den og den Lærer er af den og den Kaliber, om hans Dygtighed o. s. v. Jeg kan derfor ikke tænke mig andet, end at den højterede Minister maa juldt ud være enig med os deri; hvis ikke, maa vi have mere bestemte Ændringer stilledes til 3dje Behandling. Jeg kan derimod forstaa, naar den ærede Minister mente, at der kunde være Fare for, at Triseminarierlærere kunde gøre sig skyldige i Uædelighedsforbrydelser, uden at de kunde fjernes, thi Statsseminarierlærerne staa al Tid under Ministeriets Tilsyn og ville kunne fjernes, naar sigt skete. Men jeg vil da trøste den ærede Minister med, at jeg ikke tror, at et Seminarium, der vil vedblive at beholde en saadan Person med et saadant Stempel paa sig, vil samle Elever, ligesom jeg er overbevist om, at vedkommende Forstander vil sørge for at faa en saadan Person fjernet saa hurtigt som muligt, for at det ikke skal staa hans Seminarium. Jeg er overbevist om, at netop de Folk, som søge til et Seminarium, og særlig ere af Haandværks- og Husmandsstanden, for Tiden have saa meget til overs for Moralens og Retfærdighedsfølelsen i vort Land, at de nok ville vide at tage tilstrækkeligt Hensyn dertil. Og med Hensyn til Udygtighed mener jeg, at Staten har for sit Vedkommende tilstrækkelig Kontrol gennem det Resultat, som vedkommende Lærere viser ved Eksamensudfaldet. Det er jo netop ogsaa det, vi have lagt til Grund for en hel Del af Forordningerne, fordi vi mene, at det skal være en Spøire til, at de blive saa dygtige som muligt, og det er ogsaa min Overbevisning, at en Forstander ved et Triseminarium, der havde en udygtig Lærer, vilde ikke beholde Læreren længere end